

Academic Focus

มีนาคม 2564

สารบัญ

บทนำ	1
บททั่วไป	2
การเมืองการปกครอง	3
ความเป็นมาของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	4
หน่วยงานปราบปรามการทุจริต	5
โครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่	10
การดำเนินงานขององค์กร	15
ความร่วมมือระหว่างประเทศ	16
มาตรการเกี่ยวข้องกับการทุจริต	17
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	18
บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา	21
บรรณานุกรม	22

เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<https://www.parliament.go.th/library>

นิวซีแลนด์กับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บทนำ

ประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand) เป็นเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ โดยมีสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 2 เป็นประมุขของรัฐ และมีนางสาวจาซินดา อาร์เดิร์น (Miss Jacinda Ardern) เป็นนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน (กรมอเมริกาและแปซิฟิก, 2563)

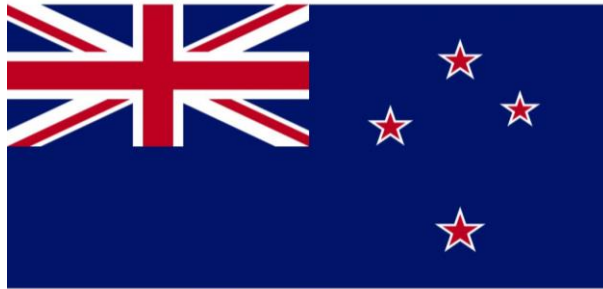
ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันหรือการทุจริตและประพฤติมิชอบ ถือเป็นปัญหาสำคัญที่หลายประเทศประสบ ซึ่งมีรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันที่แตกต่างกันออกไป อาทิ การรับสินบนของข้าราชการเพื่อช่วยเหลือพ่อค้าในการหลีกเลี่ยงภาษี การปกปิดทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือการซื้อเสียงเลือกตั้งของนักการเมือง ฯลฯ ในส่วนของผู้กระทำความผิดอาจเป็นการกระทำของข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ หรืออาจมีเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน อาจถือได้ว่าเป็นการสร้าง ความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศค่อนข้างมาก ดังนั้น ในการบริหารงานของแต่ละประเทศจึงได้ตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นจากเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน จึงมีการรณรงค์ให้มีการป้องกันและขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติของตน

สำหรับประเทศนิวซีแลนด์ก็ประสบปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ประเทศนิวซีแลนด์ ไม่มีหน่วยงานพิเศษหรือองค์กรอิสระใดที่รับผิดชอบโดยตรงในการสืบสวนกรณีการทุจริตเป็นการเฉพาะ เหมือนอย่างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ของประเทศไทย แต่เป็นการให้ หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) 2) สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police) 3) สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Police Complaint Authority: IPCA) 4) สำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO) และ 5) กรมสรรพากร (Inland Revenue Department) เป็นต้น ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน

บททั่วไป

ประเทศนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปโอเชียเนีย (Oceania) อยู่บริเวณตอนใต้ของเส้นศูนย์สูตร ล้อมรอบด้วยมหาสมุทรแปซิฟิกทางด้านตะวันออก และทะเลทัสมันทางด้านตะวันตก นิวซีแลนด์ มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นหมู่เกาะ ประกอบด้วย เกาะใหญ่ 2 เกาะ ได้แก่ 1) เกาะเหนือ (North Island) และ 2) เกาะใต้ (South Island) โดยมีช่องแคบคุก (Cook Strait) คั่นกลางระหว่างเกาะ นอกจากนี้ ยังมีเกาะเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน, 2557) โดยตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ของมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ในเส้นทางการขนส่งทางเรือที่เชื่อมระหว่างเอเชียและอเมริกาใต้ และเป็นประตูไปสู่แปซิฟิกใต้ โดยมุ่งดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศอย่างอิสระ เน้นให้ความช่วยเหลือประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกใต้ และส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลัก มีเทคโนโลยีทันสมัยทางการเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ การอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม และมีภาคบริการที่สำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยว การศึกษา เป็นต้น มีพื้นที่ 268,670 ตารางกิโลเมตร (กรมอเมริกาและแปซิฟิก, 2563) ขนาดใกล้เคียงกับสหราชอาณาจักรหรือประเทศญี่ปุ่น พื้นที่โดยส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่ราบขนาดใหญ่ติดชายฝั่งทะเล โดยบริเวณเกาะเหนือ ส่วนกลางเป็นที่ราบสูง ภูเขาไฟคุกรุ่นพบได้ทั่วไป และเกาะใต้จะพบเทือกเขาสูงส่วนใหญ่ถูกปกคลุมด้วยหิมะ มีธารน้ำแข็งปกคลุมเทือกเขาในตอนใต้ (Southern Alps) ซึ่งทอดยาวกว่า 500 กิโลเมตร ไปด้วย “กรุงเวลลิงตัน” (Wellington) เป็นเมืองหลวง (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน, 2557) ปัจจุบันประเทศนิวซีแลนด์มีจำนวนประชากรประมาณ 4,844,412 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มกราคม 2564) (“New Zealand Population (LIVE),” 2021) เป็นชาวนิวซีแลนด์หรือชาวกีวี ซึ่งหมายถึง นกกีวี เป็นนกขนาดเล็กบินไม่ได้ มีขนเส้นใหญ่คล้ายเม่น พบมากในประเทศนิวซีแลนด์เท่านั้น นกกีวีถือเป็นสัญลักษณ์ของประเทศนิวซีแลนด์ตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และชาวนิวซีแลนด์ยังคงเรียกตนเองว่าเป็นชาวกีวีสืบมาจนถึงปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากชาวอังกฤษ และประมาณ 151,100 คน เป็นชาวเมารี (Maori) และนอกเหนือจากนั้นยังมีชาวโพลินีเซียน จีน อินเดีย และผู้อพยพจากหลายเชื้อชาติที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในนิวซีแลนด์ (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน, 2557) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์เป็นหลัก ประกอบด้วย ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 37.3 (นิกายโรมันคาทอลิก ร้อยละ 10.1 Anglican ร้อยละ 6.8 Presbyterian และ Congregational ร้อยละ 5.2 อื่น ๆ ร้อยละ 10.7) ศาสนาฮินดู ร้อยละ 2.7 ศาสนาพุทธ ร้อยละ 1.1 เมารี-คริสต์ ร้อยละ 1.3 ศาสนา

อิสลาม ร้อยละ 1.3 ไม่มีศาสนา ร้อยละ 48.6 อื่น ๆ ร้อยละ 1.6 ไม่ระบุศาสนา ร้อยละ 6.7 (สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ, 2563) มีภาษาอังกฤษ และภาษาเมารี เป็นภาษาราชการ (กรมอเมริกาและแปซิฟิก, 2563)

ภาพที่ 1 ธงชาติประเทศนิวซีแลนด์

ที่มา: <https://www.planeta.com/new-zealand-2020/>

การเมืองการปกครอง

ประเทศนิวซีแลนด์เป็นรัฐเดี่ยว มีรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อยู่ในเครือจักรภพของสหราชอาณาจักร มีสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 เป็นประมุข ซึ่งเหมือนกับประเทศแคนาดาและประเทศออสเตรเลีย โดยมีผู้สำเร็จราชการ (Governor General) ที่ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐบาลนิวซีแลนด์ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญของประเทศนิวซีแลนด์เป็นแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร กล่าวคือ ไม่มีกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งที่บัญญัติถึงระบบการเมืองการปกครอง แต่จะมีกฎหมายอื่น ๆ หลายฉบับมาประกอบกัน เช่น Constitution ACT 1986 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ได้รวบรวมเอาหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่กระจัดกระจายอยู่มาบัญญัติไว้ด้วยกัน รวมทั้งพระราชบัญญัติเลือกตั้ง เป็นต้น (สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ, 2563)

ฝ่ายบริหาร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำพรรคเสียงข้างมาก และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี มีจำนวนไม่เกิน 24 คน ทำหน้าที่รายงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ฯ ด้านนโยบายสำคัญ บุคคลในคณะรัฐมนตรีจะต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) การบริหารงานของคณะรัฐมนตรีกระทำผ่านคณะกรรมการ ส่วนกระบวนการกำหนดนโยบายสำคัญภายในนั้น คณะรัฐมนตรีกระทำโดยการหารืออย่างไม่เป็นทางการและมีชั้นความลับ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีฉันทามติ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบร่วมกันและต้องมีทำที่อันเป็นเอกภาพ

ฝ่ายนิติบัญญัติ รัฐสภาเป็นระบบสภาเดียวที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 120 คน มีวาระครั้งละ 3 ปี

ฝ่ายตุลาการ ยังคงรูปแบบของสหราชอาณาจักร ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน, 2557) นอกจากนั้น มีศาลอื่น ๆ อีก เช่น ศาลคดีเด็ก

และเยาวชน (พิจารณาคดีเกี่ยวกับเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปี) ศาลที่ดินของชาวเมารี ทุกศาลมีอำนาจตัดสินคดี ทั้งคดีแพ่ง และคดีอาญา รวมถึงมีคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

ปัจจุบันประเทศนิวซีแลนด์มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 ภูมิภาค ได้แก่ 1) Northland 2) Auckland 3) Waikato 4) Bay of Plenty 5) Gisborne 6) Hawke's Bay 7) Taranaki 8) Manawatu -Wanganui 9) Wellington 10) Marlborough 11) Nelson 12) Tasman 13) West Coast 14) Canterbury 15) Otago 16) Southland และ 1 อาณาเขตการปกครอง คือ Chatham Islands (Region of New Zealand, 2015)

ความเป็นมาของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเทศนิวซีแลนด์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการทุจริตน้อยที่สุดในโลก หากดูเรื่องภาพลักษณ์ความโปร่งใสของประเทศนิวซีแลนด์ ตั้งแต่ปี 2538-2563 จะมีค่าคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index) ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศนิวซีแลนด์ ตั้งแต่ปี 2538-2563

ปี	คะแนน	จำนวนประเทศ	อันดับ
2538	9.55 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	41	1
2539	9.43 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	54	1
2540	9.23 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	52	4
2541	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	85	4
2542	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	99	3
2543	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	90	3
2544	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	91	3
2545	9.50 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	102	2
2546	9.50 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	133	3
2547	9.60 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	146	2
2548	9.60 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	159	2
2549	9.60 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	163	1
2550	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	179	1
2551	9.30 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	180	1
2552	9.40 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	180	1
2553	9.30 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	178	1
2554	9.50 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	183	1
2555	90 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	176	1

ปี	คะแนน	จำนวนประเทศ	อันดับ
2556	91 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	177	1
2557	91 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	175	2
2558	91 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	168	1
2559	90 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	176	1
2560	89 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	180	1
2561	87 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	180	2
2562	87 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	180	1
2563	88 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	180	1

หมายเหตุ: รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลจากเว็บไซต์ Transparency International

จะเห็นได้ว่าประเทศนิวซีแลนด์สามารถจัดการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้เป็นอย่างดี โดยมีคะแนนอยู่ในระดับ 87-91 คะแนน มาโดยตลอด และมีอันดับไม่เกินที่ 2 ของโลก นับตั้งแต่ปี 2555-2563 เป็นเวลา 9 ปี จึงเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจว่าเหตุใดประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่ไม่มีหน่วยงานพิเศษหรือองค์กรอิสระในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน แต่กลับใช้เพียงกระบวนการยุติธรรมตามปกติ ซึ่งประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) 2) สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police) 3) สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Police Complaint Authority: IPCA) 4) สำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO) และ 5) กรมสรรพากร (Inland Revenue Department) เท่านั้น ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตจนมีอันดับคอร์รัปชันเป็นอันดับ 1-2 ของโลก

หน่วยงานปราบปรามการทุจริต

ประเทศนิวซีแลนด์ไม่มีหน่วยงานพิเศษหรือองค์กรอิสระใดที่รับผิดชอบโดยตรงในการสืบสวนกรณีการทุจริตเป็นการเฉพาะ แต่อาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้ (ภักดี โปธิศิริ, 2550)

1. คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่หลักในการสร้างมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรม แก่องค์กรของรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ และการประสานงานร่วมภายใต้เป้าหมายการพัฒนาของคณะกรรมการบริการภาครัฐ อาจพอเรียกได้ว่ามีอำนาจหน้าที่คล้ายกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ของไทย ถือเป็นหนึ่งในสามองค์กรกลางหลักร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี Department of the Prime Minister Services และกรมคลัง (Treasury) ที่รับผิดชอบในการเป็นผู้นำประสาน และตรวจสอบทั้งระบบงานภาครัฐของประเทศนิวซีแลนด์อีกด้วย การดำเนินการของคณะกรรมการบริการภาครัฐ จะมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์อยู่เสมอ เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์และความเป็นจริง

เพื่อการพัฒนามาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และสร้างเสริมภาวะผู้นำ รวมถึงอีกบทบาทสำคัญในการประเมินและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการบริการภาครัฐ ดำเนินการตามกรอบการพัฒนาเป้าหมาย 6 ประการ คือ (ภักดี โปธิศิริ, 2550)

1. บุคลากรตามความต้องการ (Employer of Choice)

1.1 ช่วยเหลือรัฐบาลในการคัดสรร จัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพตามความต้องการของหน่วยงานรัฐ เพื่อความมีประสิทธิภาพของรัฐ

1.2 สร้างความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานรัฐเพื่อสามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาสู่ระบบได้ในภาวะการแข่งขันของโลกปัจจุบัน

โดยมีการจัดทำคู่มือการบริการของรัฐ เพื่อใช้สำหรับหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และสามารถวัดการเพิ่มขึ้นของปริมาณบุคลากรที่มีคุณภาพสูงที่เข้าสู่การบริการภาครัฐ

2. การบริการภาครัฐที่เป็นเลิศ (Excellent State Servants)

2.1 สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตลอดเวลาในการบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ทำงานร่วมกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และฝ่ายบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อคัดสรรและพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ

โดยมีการจัดทำกรอบการทำงานครอบคลุมหน่วยงานรัฐทั้งหมด และทุก ๆ หน่วยงานมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะจัดให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถและองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรทุกระดับ

3. เครือข่ายภาครัฐ (Networked State Services)

- การสร้างและพัฒนาเครือข่าย E-Government ทั่วทุกระบบของรัฐ เช่น ระบบ Information and Communication Technologies (ICT), E-Government Interoperability Framework (e-GIF) เป็นต้น
คณะกรรมการบริการภาครัฐมีเป้าหมายที่จะให้ระบบของรัฐเป็นระบบรัฐอิเล็กทรอนิกส์และใช้ระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมด

4. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Coordinated State Agencies)

4.1 มีเป้าหมายในการบริหารจัดการและประสานงานหน่วยงานของรัฐอย่างสอดคล้องกันเป็นเครือข่าย

4.2 ส่งเสริมการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการทำงานเป็นกลุ่มงาน เช่น Cluster Agencies

การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐนี้คาดหวังว่าจะสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

5. ภาครัฐที่สามารถเข้าถึงได้อย่างแท้จริง (Accessible State Service)

5.1 การที่หน่วยงานของรัฐพัฒนาและให้ความสนใจอย่างจริงจังในการให้บริการแก่สาธารณะและประชาชนของนิวซีแลนด์

5.2 ปรับปรุงจุดอ่อนและพัฒนาจุดแข็งจากเสียงเรียกร้องของประชาชน

สามารถให้การบริการประชาชนได้อย่างตรงหน่วยงาน ถูกต้อง และรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย และสามารถบริการประชาชนได้ด้วยการทำงานร่วมกันของภาครัฐ เช่น การใช้สถานที่ของรัฐเดียวกันในการให้บริการ การเชื่อมโยงเครือข่าย การให้บริการได้ทั่วถึงทั้งสถานที่และทางอิเล็กทรอนิกส์

6. ความไว้วางใจในการบริการของภาครัฐ (Trusted State Services)

6.1 ทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริการภาครัฐกับหน่วยงานของรัฐเพื่อการพัฒนาและทบทวนเพื่อให้หน่วยงานรัฐมีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมที่ดีอยู่เสมอ

6.2 มีการวัดความมั่นใจและไว้วางใจในความซื่อสัตย์และการบริการของหน่วยงานของรัฐจากประชาชน

หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์เรื่องมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจัง และสามารถวัดความเชื่อมั่นจากประชาชนได้

ภาพที่ 2 ตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC)

ที่มา: <https://ssc.govt.nz/our-work/better-public-services/>

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) ตั้งอยู่ ณ กรุงเวลลิงตัน ชั้น 10 ธนาคารกลางนิวซีแลนด์ (RBNZ) อาคาร 2 The Terrace PO Box 329 Wellington 6140 และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการบริการแห่งรัฐโอ๊คแลนด์ ตั้งอยู่ ณ เมืองโอ๊คแลนด์ 45 Queen Street Auckland

2. สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police Office)

สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ เป็นองค์กรที่มีลักษณะเดียวกันกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย มีการให้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง แบ่งเป็น 12 จังหวัด มีสถานีทั่วทั้งประเทศรวมกว่า 292 สถานี มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 13,000 นาย (ข้อมูล ณ ปี 2564) มีกองตำรวจน้ำ และกองบินตำรวจ โดยมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งถือเป็นหนึ่งในอาชญากรรมที่ตำรวจนิวซีแลนด์จะต้องดำเนินการด้วย

วิสัยทัศน์ตำรวจนิวซีแลนด์ (Vision of New Zealand Police)

ตำรวจนิวซีแลนด์มุ่งหวังที่จะได้รับความไว้วางใจและความมั่นใจจากทุกคน โดยการดำเนินงานตามค่านิยม และทำงานร่วมกับบุคคล ชุมชน ธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุความมุ่งหวังที่จะทำให้ชุมชนมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น (Vision of New Zealand Police, 2019)

หลักการของตำรวจนิวซีแลนด์ (Principles of New Zealand Police) ได้แก่ (Principles of New Zealand Police, 2019)

1. การบริการที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นหัวใจสำคัญของสังคมเสรีและประชาธิปไตย ภายใต้หลักนิติธรรม

2. การให้บริการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการสนับสนุนและความเชื่อมั่นในวงกว้าง

3. การให้บริการนั้นต้องอยู่ภายใต้กรอบแห่งชาติ แต่ยังคงให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น

4. การให้บริการนั้นต้องเคารพสิทธิมนุษยชน

5. การให้บริการการตรวจสอบเป็นไปอย่างอิสระและเป็นธรรม

6. ในการให้บริการพนักงานตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีจริยธรรมและซื่อสัตย์

พันธกิจของตำรวจนิวซีแลนด์ (Mission of New Zealand Police)

ภารกิจของตำรวจนิวซีแลนด์ คือ การทำให้นิวซีแลนด์เป็นประเทศที่ปลอดภัยที่สุดในโลก (Our mission is for New Zealand to be the safest country in the world) (Mission of New Zealand Police, 2019)

ภาพที่ 3 ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์

ที่มา: <https://www.police.govt.nz/about-us/nz-police/overview>

3. สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA) เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ในการตรวจสอบและสืบสวนสอบสวนการกระทำที่มีขอบของตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนากระบวนการทำงานของตำรวจ และสร้างความมั่นใจให้แก่สาธารณะในการให้บริการของตำรวจ เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคดีที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้ ก่อนหน้าที่จะมีการก่อตั้งหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA) ขึ้นมา ประชาชนมักจะร้องเรียนการกระทำหรือการบริการที่ไม่มีประสิทธิภาพของตำรวจไปยังผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (Ombudsman) ซึ่งตามกฎหมาย PCA Act ค.ศ. 1988 ได้ให้อำนาจองค์กรในการสืบสวนสอบสวนตำรวจ โดยจะเน้นเฉพาะคดีที่มีความสำคัญมาก ๆ เท่านั้น เนื่องจาก IPCA มีจำนวนบุคลากรและทรัพยากรที่จำกัด อีกทั้ง IPCA มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ให้กับตำรวจ และได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน (Memorandum of Understanding) ระหว่าง IPCA กับตำรวจ เพื่อร่วมกันลดปัญหาการทำงานที่ผิดกฎหมายและจรรยาบรรณ

ตำรวจ และในกรณีที่เกิดการกระทำผิดของตำรวจอย่างร้ายแรง ตำรวจจะเป็นผู้เริ่มกระบวนการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น จากนั้นจึงส่งเรื่องให้แก่ IPCA หรือ IPCA จะเป็นผู้เริ่มกระบวนการสืบสวนสอบสวนตามคำร้องเรียนเองก็ได้ เมื่อผลออกมาเป็นประการใด สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์จะลงโทษทางอาญาหรือวินัย

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของ IPCA จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูงในวิชาชีพทางด้านกฎหมาย เช่น อดีตผู้พิพากษา อัยการ และตำรวจ ที่ได้รับความไว้วางใจจากส่วนรวมและประชาชน เป็นผู้ที่มีความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต โดยเป็นที่ประจักษ์ เมื่อ IPCA ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้น ก็จะทำให้ความเห็นส่งให้สำนักงานตำรวจเพื่อดำเนินการลงโทษทางอาญาและทางวินัยต่อไป และที่ผ่านมามีความเห็นว่าแตกต่างไปจากผลการสืบสวนสอบสวนของ IPCA จึงเห็นได้ว่า บทบาทของ IPCA ที่แม้จะเป็นหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก มีบุคลากรไม่มาก แต่ก็มีความสำคัญกับกระบวนการยุติธรรมและส่งเสริมความโปร่งใสให้กับสำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์เป็นอย่างมาก เป็นหน่วยงานที่ถ่วงดุล และตรวจสอบ เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพเพื่อการบริการประชาชนอย่างแท้จริง (Independent Police Complaints Authority: IPCA, 2017)

ภาพที่ 4 ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA)

ที่มา: <https://www.ipca.govt.nz/>

4. สำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO) เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายชั้นนำในการสืบสวนและดำเนินคดีอาชญากรรมทางการเงินที่ร้ายแรง รวมถึงการติดสินบนและการทุจริตคอร์รัปชันที่มีส่วนสำคัญต่อชื่อเสียงของนิวซีแลนด์ในด้านความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และการทุจริตในระดับต่ำ มีผู้เชี่ยวชาญที่เป็นทีมงานมาจากหลายสาขาที่มีประสบการณ์สูง ซึ่งมีพนักงานประมาณ 50 คน ตั้งอยู่ในเขตโอ๊คแลนด์ โดยส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสืบสวนอาชญากรรมทางการเงินระดับแนวหน้าทำหน้าที่ในการตรวจสอบกรณีที่มีการกระทำผิดและอาจจะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ นิวซีแลนด์มีประสิทธิผลและปลอดภัยจากอาชญากรรมทางการเงิน การติดสินบน และการทุจริตคอร์รัปชัน

หลักการ (Principle) 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ความเป็นเลิศ (Excellence) มุ่งมั่นที่จะเป็นหน่วยงานด้านอาชญากรรมทางการเงินและคอร์รัปชันระดับโลก
- 2) ความภาคภูมิใจ (Pride) ในงานที่ทำและทำเพื่อประเทศนิวซีแลนด์
- 3) ความเชื่อมโยง (Connect) ตระหนักถึงจุดแข็งและโอกาสของหน่วยงานและสิ่งที่เกิดจากการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ (The Serious Fraud Office: SFO, 2021)

ภาพที่ 5 ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO)

ที่มา: <https://www.sfo.govt.nz/>

สำหรับการต่อต้านการทุจริตในประเทศนิวซีแลนด์ ไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่ดูแลปัญหาการทุจริต แต่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต ได้แก่ สำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office) สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaint Authority) คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission) และส่วนงานที่รับผิดชอบภายใน เช่น กรมศุลกากร (รับรองความปลอดภัยของพรมแดน ปกป้องประเทศจากการนำเข้าและส่งออกสิ่งที่มีผิดกฎหมาย ตรวจสอบกิจกรรมที่มีผิดกฎหมาย และดำเนินคดีตามความจำเป็น) กรมสรรพากร (รวบรวมรายได้เพื่อใช้เป็นทุนในโครงการต่าง ๆ รับผิดชอบในการสืบสวนและดำเนินคดีเกี่ยวกับการฉ้อโกงภาษี รวมทั้งดูแลโครงการสนับสนุนทางสังคมอีกด้วย) การตรวจคนเข้าเมือง การเคหะ การประมง และประกันสังคม ฯลฯ ในกรณีที่มีการทุจริตเกิดขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดนั้น ๆ มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมีหน่วยงานกลางที่อาจเข้าไปดำเนินการเพิ่มเติม เช่น คณะกรรมการบริการภาครัฐที่สามารถสืบสวนสอบสวนและทำรายงานตรงไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้ สำนักงานตำรวจร่วมกับอัยการในกรณีการนำคดีสู่ศาล เป็นต้น

โครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่

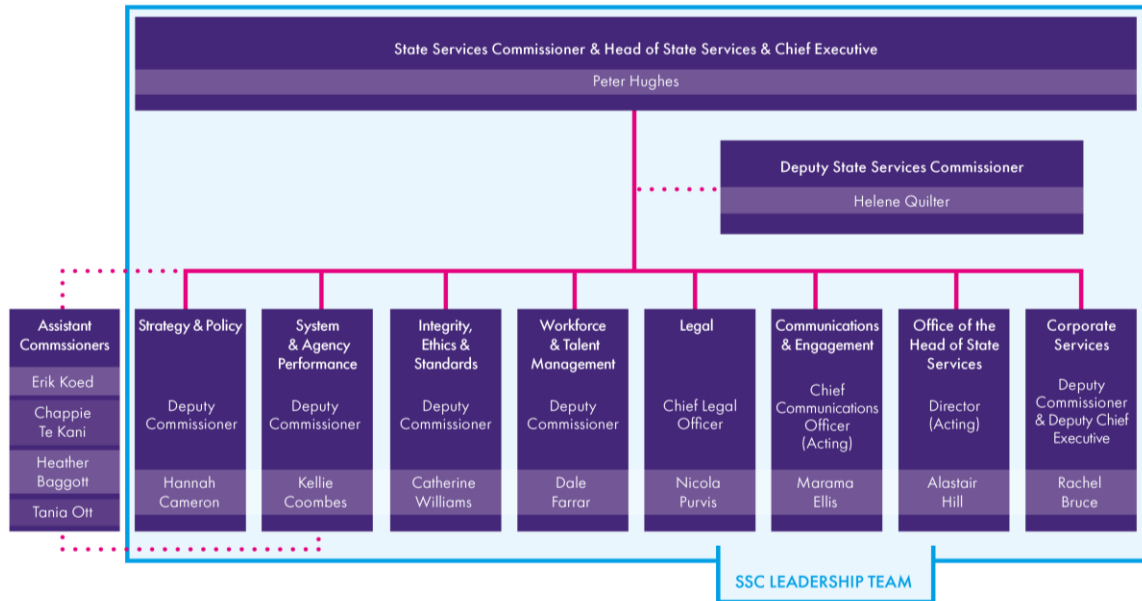
1. คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) มีโครงสร้าง ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการเรียกว่า “Commissioner” จำนวน 1 คน โดยมีการแบ่งงานออกเป็น 8 ส่วน คือ

- 1) ส่วนกลยุทธ์และนโยบาย
- 2) ส่วนการบริหารจัดการประสิทธิภาพการทำงานของระบบและเอเจนซี
- 3) ส่วนคุณธรรมจริยธรรมและมาตรฐาน
- 4) การจัดการแรงงานและความสามารถพิเศษ
- 5) ส่วนกฎหมาย
- 6) ส่วนสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร
- 7) ส่วนบริการของบริษัทและเจ้าหน้าที่บริหาร และ
- 8) สำนักงานหัวหน้าการบริการของรัฐ โดยมีตำแหน่งสำคัญ ดังนี้ 1) กรรมการการบริการของรัฐและหัวหน้าบริการ

ของรัฐและหัวหน้าผู้บริหาร 2) รองผู้ว่าการบริการของรัฐ 3) รองผู้บัญชาการด้านกลยุทธ์และนโยบาย 4) รองผู้บัญชาการด้านประสิทธิภาพของระบบและเอเจนซี 5) รองผู้บัญชาการด้านคุณธรรมจริยธรรมและมาตรฐาน 6) รองผู้บัญชาการด้านการจัดการแรงงานและความสามารถพิเศษ 7) รองผู้บัญชาการด้านบริการของบริษัทและรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร 8) หัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย และ 9) ผู้อำนวยการสำนักงานหัวหน้าการบริการของรัฐ

STATE SERVICES COMMISSION ORGANISATIONAL STRUCTURE

Correct at July 2019

ภาพที่ 5 โครงสร้างของคณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission)

ที่มา: <https://ssc.govt.nz/about-us/organisational-structure/>

อำนาจหน้าที่

คณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission) เป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่หลักในการสร้างมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรมแก่องค์กรของรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำและการประสานงานร่วมภายใต้เป้าหมายการพัฒนาของคณะกรรมการบริการภาครัฐ เมื่อมีอำนาจโดยตรงในการสร้างมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมนี้แล้ว คณะกรรมการบริการภาครัฐก็มีเป้าประสงค์เพื่อที่จะสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชนในการให้บริการของรัฐ รวมถึงการสร้างจิตวิญญาณของการบริการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

คณะกรรมการบริการภาครัฐจะทำงานร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาและทบทวนเพื่อให้หน่วยงานรัฐมีมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมที่ดีอยู่เสมอ มีการนำไปใช้และให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว มีการวัดผลตอบรับจากประชาชนถึงความมั่นใจ ความไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต และการบริการของหน่วยงานของรัฐ กระตุ้นเตือนให้หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์เรื่องมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจัง และสามารถวัดความเชื่อมั่นจากประชาชนได้

ความพยายามในการสร้างมาตรฐาน และยกระดับคุณธรรมจริยธรรมของนิวซีแลนด์ ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลงานสำคัญเริ่มตั้งแต่การสร้างประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ค.ศ. 1990 กฎหมายว่าด้วยองค์กรภายใต้พระองค์ ค.ศ. 2004 (Crown Entities Act 2004) ที่มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต การแสดงทรัพย์สินและกำไร คู่มือของรัฐบาลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของรัฐมนตรี รวมถึงประมวลคุณธรรมจริยธรรมของคณะกรรมการบริการภาครัฐที่มีผลบังคับใช้กับทุก ๆ องค์กรของรัฐ โดยมีหลักการและการจัดทำประมวลจริยธรรม เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพในการทำงาน ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการบริการภาครัฐ

เรื่อง	การดำเนินการ
ความเป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • ให้เกียรติและปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเป็นธรรม • มีความเป็นมืออาชีพและมีความรับผิดชอบ • ทำงานเพื่อการเป็นรัฐบาลแห่งการบริการ สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ • มุ่งมั่นในการทำสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่าง เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประเทศนิวซีแลนด์
ความเป็นกลาง	<ul style="list-style-type: none"> • ดำรงตนด้วยความเป็นกลางเพื่อให้สามารถทำงานกับรัฐบาลปัจจุบันและรัฐบาลในอนาคต • ดำเนินงานขององค์กรของเราโดยไม่ให้มีผลกระทบจากความเชื่อส่วนตัว • สนับสนุนองค์กรของเราเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและคำแนะนำที่เป็นกลาง • ให้ความเคารพต่อรัฐบาลปัจจุบัน
ความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> • ปฏิบัติตามเป้าประสงค์และกฎหมาย • ใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างรอบคอบและตรงกับวัตถุประสงค์ • ใช้ข้อมูลของรัฐอย่างระมัดระวังและเฉพาะวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมเท่านั้น • ปฏิบัติงานให้เกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพเพื่อองค์กร
ความซื่อสัตย์ ไว้วางใจ	<ul style="list-style-type: none"> • ซื่อสัตย์สุจริต • ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ • ให้แน่ใจได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเราปราศจากผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว • ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ไปในทางที่มีขอบเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว • ไม่รับสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใดที่ก่อให้เกิดความเกรงใจและถูกครอบงำได้ • หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่เป็นงานหรือไม่ใช่งานที่อาจกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรหรือการบริการของภาครัฐ

หมายเหตุ: รวบรวมและเรียบเรียงจากภักดี โพธิศิริ. (2550). ความสำเร็จของนิวซีแลนด์กับการต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใส

2. สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police Office) มีการแบ่งโครงสร้างตำรวจออกเป็น 12 เขตจังหวัด และมีศูนย์กลาง คือ “New Zealand Police Head Quarter” มีผู้บริหารสูงสุด คือ “Chief Executive Police” หรือที่เรียกว่า “Commissioner” แต่งตั้งโดย Governor General โดยมีพระราชบัญญัติตำรวจ ค.ศ. 2008 (Policing Act 2008) เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

หลักการชี้นำตำรวจ ประกอบด้วย

1. ชำรงความเป็นกลางของตำรวจ
2. ยกมาตรฐานที่เหมาะสมด้านความประพฤติและชื่อเสียงของตำรวจ
3. จัดให้มีการเชื่อมประสานกับชุมชนอย่างแนบแน่น

หลักการตำรวจที่มีประสิทธิภาพ โดยการคำนึงความมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. เสริมสร้างให้มีการบังคับบัญชาและการควบคุมของตำรวจที่ชัดเจน
2. ทำให้กระบวนการระบุตัวบุคคลของผู้ต้องสงสัยรวดเร็วขึ้น
3. ทำให้ยุทธวิธีการตำรวจทันสมัย เพื่อต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมที่มีความรุนแรง

ความรุนแรง

บุคคลในกิจการตำรวจ ให้การสนับสนุนกำลังตำรวจที่ทันสมัย ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพการคัดเลือกก่อนการจ้าง
2. สร้างเงื่อนไขการทำงานที่เป็นมาตรฐานสำหรับบุคลากร
3. นำเอาประมวลจรรยาบรรณ (Code of Conduct) มาใช้กับบุคลากรทุกคน
4. ปรับปรุงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจในแต่ละท้องที่

เวทีสำหรับความสำเร็จ ปรับปรุงความผิดพลาดและการจัดการของตำรวจ ได้แก่

1. ให้การรับรองสถานภาพและหน้าที่ทางกฎหมายตำรวจ
2. สร้างความชัดเจนในความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจและรัฐบาล
3. เพิ่มประสิทธิภาพในความรับผิดชอบให้แก่การปฏิบัติงานของตำรวจ
4. สร้างความมั่นใจว่าการประท้วงจะไม่ส่งผลเสียแก่ตำรวจ

การคาดการณ์ต่ออนาคต แสวงหาแนวทางที่จะทำให้การออกกฎหมาย “มีผลในอนาคต” ประกอบด้วย

1. ยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
2. สร้างความเป็นไปได้ในการขยายการนำไปใช้เกี่ยวกับการออกใบสั่งในคดีลหุโทษ
3. พิจารณานำเอาการทดสอบความซื่อตรง (Integrity Testing) เพื่อเสริมสร้างจริยธรรม
4. พิจารณาค่าต้นทุนสำหรับการบริการพิเศษต่าง ๆ ของตำรวจ

อำนาจหน้าที่

ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. รักษาความสงบ (Keeping the peace)
2. รักษาความปลอดภัยสาธารณะ (Maintaining public safety)
3. การบังคับใช้กฎหมาย (Law enforcement)

4. การป้องกันอาชญากรรม (Crime prevention)
5. การสนับสนุนจากชุมชนและความมั่นใจ (Community support and reassurance)
6. ความมั่นคงของชาติ (National security)
7. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจนอกประเทศนิวซีแลนด์ (Participation in policing activities outside New Zealand)
8. การจัดการเหตุฉุกเฉิน (Emergency management)

3. สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA) มีโครงสร้างประกอบด้วย 1) ประธาน IPCA (เป็นผู้พิพากษาและได้รับการแต่งตั้งจากรัฐสภามีกำหนดระยะเวลาคราวละ 5 ปี) 2) คณะกรรมการบริหาร (Board Members) 3) ฝ่ายบริหารจัดการ (Team Management) 4) ฝ่ายงานสอบสวน (Investigations team) 5) ฝ่ายงานแก้ไขปัญหา (Case Resolution team) 6) ฝ่ายงานด้านองค์กร (Corporate team) และ 7) ฝ่ายผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of interest) (Independent Police Complaints Authority: IPCA, 2017)

อำนาจหน้าที่ (Independent Police Complaints Authority: IPCA, 2017)

- 1) ประธาน IPCA ทำหน้าที่บริหาร และได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการและทีมผู้บริหาร
- 2) คณะกรรมการบริหาร มีทักษะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมากมายรวมถึงความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายความเชี่ยวชาญด้านการจัดการระดับผู้บริหารและประสบการณ์ในภาครัฐ
- 3) ฝ่ายบริหารจัดการ (Team Management) ทำหน้าที่ในการจัดการด้านทั่วไป ด้านสืบสวนด้านแก้ไขปัญหากรณีศึกษา และด้านองค์กร
- 4) ฝ่ายงานสอบสวน (Investigations team) แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่ทำการสืบสวนโดยอิสระและฝ่ายจัดทำรายงานที่มีรายละเอียดของการค้นพบของฝ่ายงานสอบสวน โดยทั้ง 2 ฝ่าย จะมีผู้ตรวจสอบและผู้เขียนรายงาน นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเชิงระบบที่เกิดขึ้นในนโยบายการปฏิบัติและขั้นตอนของตำรวจ
- 5) ฝ่ายงานแก้ไขปัญหา (Case Resolution team) ทำหน้าที่ในการจัดการเรื่องร้องเรียนมากกว่า 3,000 เรื่อง ในแต่ละปี โดยมีความรู้และประสบการณ์ด้านตำรวจและประสบการณ์ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 6) ฝ่ายงานด้านองค์กร (Corporate team) ทำหน้าที่ในการสนับสนุน IPCA ในการปฏิบัติงานประจำวัน
- 7) ฝ่ายผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of interest) ทำหน้าที่เกี่ยวกับระบบในการเปิดเผยและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้อง

4. สำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO) มีโครงสร้างประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร (Director and Chief Executive) 2) ดีซีอี ฝ่ายบริหารและกลยุทธ์ (DCE Corporate and Strategy) และ 3) ดีซีอี ฝ่ายปฏิบัติการและที่ปรึกษาทั่วไป (DCE Operations and General Counsel) (SFO serious fraud office, 2021)

อำนาจหน้าที่

ใช้ความเชี่ยวชาญและความรู้ที่จะช่วยทำให้ธุรกิจและบุคคลต่าง ๆ สามารถป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากอาชญากรรมทางการเงินที่ร้ายแรงได้ โดยทำงานร่วมกับสำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police Office) กระทรวงยุติธรรม สำนักงานกฎหมาย Crown ศาลการนิวซีแลนด์ กรมกิจการภายใน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กระทรวงธุรกิจนวัตกรรมและการจ้างงาน กรมสรรพากร คณะกรรมการการพาณิชย์ และหน่วยงานตลาดการเงิน (SFO serious fraud office, 2021)

การดำเนินงานขององค์กร

ประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและความรับผิดชอบ โดยกำหนดขั้นตอนราชการไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการกำหนดขั้นตอนตั้งแต่การยื่นเรื่อง การใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้อง การเก็บประวัติหลักฐาน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การร้องเรียน การอุทธรณ์ โดยมีการตรวจสอบทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานกลาง เช่น คณะกรรมการตรวจเงิน รวมถึงประชาชนที่คอยเป็นหูเป็นตาและเป็นเรื่องปกติของประชาชนที่จะร้องเรียนเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศนิวซีแลนด์ ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐนั้น มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย มีการจัดทำบัญชีผู้ค้าที่มีคุณภาพสำหรับกรณีที่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างเกินกว่าวงเงิน 100,000 เหรียญนิวซีแลนด์ มีการจัดซื้อจัดจ้างผ่านหุ้นส่วนที่เป็นระบบที่เรียกว่า “Trans-Pacific Strategic Partnership” ระหว่างประเทศบรูไน ซิลี สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ เป็นคู่ค้าที่มีความไว้วางใจกับประเทศออสเตรเลีย มีการประกาศทางเว็บไซต์เพื่อเชิญชวนการประมูลอย่างเปิดเผย และมีการตรวจสอบประจำปีจากทุกหน่วยงานราชการ หากมีการทุจริตเกิดขึ้น กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจ คณะกรรมการตรวจเงิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่างมีหน้าที่ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามความเหมาะสมอีกด้วย ส่วนการดำเนินการของสำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ มีการดำเนินการอย่างจริงจังในการแก้ไขปัญหาของสังคม รวมถึงการรับฟังเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนอยู่เสมอ โดยปัญหาที่ถูกระบุว่าประชาชนร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและการใช้วาจาไม่สุภาพกับประชาชน ร้อยละ 14.3 รองลงมา ได้แก่ ปัญหาการทำร้ายร่างกายหรือการกระทำที่รุนแรง ร้อยละ 8.8 และปัญหาการไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนอย่างจริงจัง ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

สำหรับเรื่องร้องเรียนตำรวจนิวซีแลนด์นั้น พบว่า ประเภทของการร้องเรียนที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ 1) การสอบสวนไม่เพียงพอ 2) การบริการไม่เพียงพอ 3) ทักษะคดีและภาษาของเจ้าหน้าที่ และ 4) การใช้กำลังโดยไม่มีอาวุธ ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA)

ปี	จำนวนเรื่องร้องเรียน
2013	1,997
2014	2,193
2015	2,515
2016	2,441
2017	2,614
2018	2,592

หมายเหตุ: รวบรวมและเรียบเรียงจากรายงานประจำปี 2017-2018 ของสำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA)

ดังจะเห็นได้ว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศนิวซีแลนด์มีน้อยมาก และในกรณีที่มีการทุจริตเกิดขึ้น จะมีการดำเนินการอย่างเด็ดขาดโดยแยกเป็นคดีพิเศษ เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนและคอยติดตามข่าวสารความคืบหน้าของการดำเนินงานของตำรวจอย่างใกล้ชิด

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

นอกจากประเทศนิวซีแลนด์จะมีการดำเนินการอย่างเด็ดขาดเกี่ยวกับการทุจริตภายในประเทศแล้ว ยังมีความร่วมมือกับหน่วยงานของประเทศอื่น ๆ หรือองค์กรระหว่างประเทศอีกด้วย อาทิ

1. ศูนย์ประสานงานต่อต้านการทุจริตระหว่างประเทศ (International Anti-Corruption Coordination Centre: IACCC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนการประสานงานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการสืบสวนการกระทำความผิดฐานทุจริต เช่น การติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ การฉ้อฉล และการฟอกเงินอาชญากรรม ศูนย์ประสานงานต่อต้านการทุจริตระหว่างประเทศ (IACCC) รวบรวมพันธมิตรทางด้านการบังคับใช้กฎหมายจำนวนมาก ได้แก่ 1) ตำรวจนิวซีแลนด์และสำนักงานการทุจริต 2) ตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย 3) สำนักงานสืบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกาและการสืบสวนความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (US) 4) สำนักงานอาชญากรรมแห่งชาติ 5) สำนักงานการทุจริต (สหราชอาณาจักร) 6) สำนักงานตำรวจม้าแคนาดา 7) สำนักสืบสวนการปฏิบัติที่เสียหาย (สิงคโปร์) และ 8) องค์กรตำรวจสากล เพื่อช่วยเหลือหน่วยงานสืบสวนโดยการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลตามเวลาจริง โดยมุ่งเน้นไปที่การระบุสินทรัพย์บัญชีและกระแสเงินที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาการทุจริต อีกทั้งยังพยายามที่จะให้การสนับสนุนการสืบสวนในวงกว้างเช่นเดียวกับการทำงานร่วมกับหน่วยงานอ้างอิง เพื่อสำรวจศักยภาพในการฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวน (ภักดี โปธิศิริ, 2550)

2. APEC Anti-Corruption and Transparency Working Group (ACTWG) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การประสานงานการดำเนินการตามพันธสัญญาซันโตอาโกในการต่อสู้กับการทุจริตและรับรองความโปร่งใส

ในหลักสูตรปฏิบัติการเอเปคและมาตรฐานความโปร่งใสของเอเปค นอกจากนี้ ยังส่งเสริมความร่วมมือในด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและความช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย (SFO serious fraud office, 2021)

3. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (ASIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรการตลาดและบริการทางการเงินของออสเตรเลีย ที่มีส่วนช่วยสร้างชื่อเสียงทางเศรษฐกิจของออสเตรเลีย โดยการดูแลให้ตลาดการเงินมีความยุติธรรมและโปร่งใส ASIC เป็นหน่วยงานอิสระของรัฐบาลในเครือจักรภพที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และการลงทุนของออสเตรเลีย (ASIC Act) งานส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้แห่งพระราชบัญญัติบริษัท (SFO serious fraud office, 2021)

4. เครือข่ายหน่วยงานอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (ECAN) ก่อตั้งขึ้นโดย SFO ในปี 2556 เป็นเครือข่ายหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายระดับสูงทั่วโลก โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนและดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมความร่วมมือข้ามเขตอำนาจศาลในการต่อสู้กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจข้ามพรมแดนที่ซับซ้อน (SFO serious fraud office, 2021)

5. กระทรวงยุติธรรมสหรัฐ (DOJ) สอบสวนและดำเนินคดีกับอาชญากรรมปกขาวที่ซับซ้อนรวมถึงการฉ้อโกงหรือการทุจริตการลงทุนในตลาดจำนวนมาก (SFO serious fraud office, 2021)

6. สำนักงานสอบสวนกลาง (FBI) โดยเอฟบีไอเป็นหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรมที่มีความรับผิดชอบในการสอบสวนคดีอาญาและการดำเนินคดีที่หลากหลายรวมถึงการทุจริตในที่สาธารณะ การก่ออาชญากรรมและอาชญากรรมปกขาว (การฟอกเงิน การฉ้อโกงหลักทรัพย์และสินค้า การฉ้อโกงธนาคารและการยกยอกและการฉ้อโกงต่อรัฐบาล) (SFO serious fraud office, 2021)

7. สำนักงานฉ้อโกงร้ายแรงแห่งสหราชอาณาจักร (UK SFO) ก่อตั้งขึ้นก่อน NZ SFO (1988) และดำเนินงานในความสามารถที่ใกล้เคียงกันมาก เช่นเดียวกับ SFO ของนิวซีแลนด์ คือ เป็นหน่วยงานรัฐบาลอิสระที่มีความรับผิดชอบในการรายงานต่ออัยการสูงสุด (SFO serious fraud office, 2021)

8. มีการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ โดยได้ลงนามและให้สัตยาบันในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการติดสินบนและการทุจริต ดังต่อไปนี้ (SFO serious fraud office, 2021)

- อนุสัญญา OECD ว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศในธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศ
- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC)

มาตรการเกี่ยวข้องกับการทุจริต

1. กฎหมายที่สำคัญของประเทศนิวซีแลนด์ในการต่อต้านการทุจริต คือ กฎหมายอาญา (Crime Act) ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการติดสินบน บังคับใช้กับรัฐมนตรี ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ การให้ การเรียก และการรับสินบน ถือเป็นความผิดตามกฎหมายนี้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศนิวซีแลนด์ไม่เป็นปัญหาที่รุนแรงเหมือนประเทศอื่น ๆ

ทั่วโลก มีคดีทุจริตเพียงไม่กี่คดีต่อปี อาทิ การใช้ข้อมูลของราชการไปในทางที่ไม่ชอบทั้งทางอำนาจหน้าที่ทางด้านภาษี การเบิกจ่ายใบสำคัญ การเงิน การซื้อสินค้าของโรงพยาบาลปลอม การปลอมแปลงเอกสาร และหนังสือเดินทาง การอนุญาตเข้าประเทศของคนต่างด้าว การศุลกากร เป็นต้น

2. การดำเนินการทางวินัยซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นมาตรฐานที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติตัว โดยมีวินัยอย่างเคร่งครัด มีการสำรวจและทำสถิติอยู่เป็นประจำ คณะกรรมการบริการภาครัฐมีการจัดทำประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ที่เป็นฉบับกลางสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐได้นำไปถือปฏิบัติ และเป็นต้นแบบให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานต้องนำไปพัฒนาประมวลจริยธรรมของตนเองด้วยตามกรอบและแนวทางของประมวลจริยธรรมกลาง เพื่อให้มีความครอบคลุมในแต่ละหน่วยงาน และเหมาะสมกับหน่วยงานนั้น ๆ

3. การสร้างความโปร่งใส ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมายคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสที่กำหนดไว้ว่า ทุกองค์กรภาครัฐจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนการแจ้งเบาะแสพร้อมด้วยการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสเหล่านั้น ดังนั้น เมื่อมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตเกิดขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ที่จะจัดการปัญหานั้นเป็นอันดับแรก โดยเน้นที่เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต หากเป็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ก็ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างเคร่งครัด และหากเป็นเรื่องของคดีอาญา หน่วยงานต้นสังกัดอาจส่งเรื่องให้สำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ดำเนินการ รวมถึงคณะกรรมการบริการภาครัฐก็มีอำนาจที่จะเข้ามาสืบสวนสอบสวน เพื่อทำรายงานตรงแก่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบได้อีกทางหนึ่ง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงของการทุจริตสำหรับธุรกิจในประเทศเพียงเล็กน้อย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสียหายน้อยที่สุดในโลก เนื่องจากมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดในการกำจัดการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ กอปรกับสภาพแวดล้อมด้านกฎ ระเบียบเอื้ออำนวยต่อธุรกิจและการอนุญาตซึ่งใช้เวลาเพียงเล็กน้อย การตัดสินใจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมและพระราชบัญญัติคณะกรรมการลับ มีทั้งโทษปรับ และโทษจำคุก (New Zealand Corruption Report, 2016)

2. ประเทศนิวซีแลนด์มีระบบตุลาการที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการทุจริต โดยศาลยุติธรรมดำเนินการในลักษณะที่เปิดเผยและโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ประเทศนิวซีแลนด์เป็นประเทศสมาชิกของศูนย์กลางระหว่างประเทศเพื่อการระงับข้อพิพาทการลงทุน (New Zealand Corruption Report, 2016)

3. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงในการเผชิญกับการทุจริตคอร์รัปชันในการให้บริการของตำรวจนิวซีแลนด์ต่ำมาก เนื่องจากรัฐบาลมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและตรวจจับการทุจริตของตำรวจ เช่น หน่วยงานกำกับดูแลของตำรวจอิสระ (New Zealand Corruption Report, 2016)

4. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงในการเผชิญกับการทุจริตคอร์รัปชันในการได้รับบริการสาธารณะต่ำมาก เนื่องจากรัฐบาลบังคับใช้จรรยาบรรณที่เข้มแข็งสำหรับพนักงานบริการของรัฐทุกคน (New Zealand Corruption Report, 2016)

5. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงในการเผชิญกับการทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารที่ดินต่ำมาก เนื่องจากการดำเนินงานที่ตีความเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและการจดทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งใช้เวลาเพียง 1 วัน (New Zealand Corruption Report, 2016)

6. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงในการเผชิญกับการทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารศุลกากรต่ำ ทำให้นักธุรกิจในประเทศนิวซีแลนด์ไม่มีความกังวลเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า อีกทั้งไม่พบว่า ขั้นตอนทางศุลกากรเป็นภาระในการดำเนินธุรกิจ (New Zealand Corruption Report, 2016)

7. ประเทศนิวซีแลนด์มีความเสี่ยงในการเผชิญกับการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างสาธารณะของภาครัฐต่ำ เนื่องจากการเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกลางและโปร่งใส (New Zealand Corruption Report, 2016)

8. ประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมายที่ครอบคลุมเพื่อต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชันและบังคับใช้เกี่ยวกับบทลงโทษที่เข้มงวดสำหรับการปฏิบัติที่ทุจริต ได้แก่ พระราชบัญญัติอาชญากรรม (CA) ในภาครัฐและพระราชบัญญัติคณะกรรมการกลับ (SCA) ในภาคเอกชน โดยกฎหมายทั้งสองฉบับห้ามมิให้มีการจ่ายเงินเพื่ออำนวยความสะดวก (New Zealand Corruption Report, 2016)

9. ประเทศนิวซีแลนด์มีมาตรการต่าง ๆ ในการจัดการกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การฟอกเงิน การติดสินบนและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีบทลงโทษสำหรับการติดสินบนและการคอร์รัปชันในภาคเอกชนสอดคล้องกับการกระทำผิดกฎหมายการติดสินบนของภาครัฐ โดยมีการเพิ่มบทลงโทษที่สูงขึ้นจากการจำคุกสูงสุดไม่เกิน 2 ปี เป็นจำคุกสูงสุดไม่เกิน 7 ปี (New Zealand Corruption Report, 2016)

10. ประเทศนิวซีแลนด์ได้ให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาต่อต้านการติดสินบนของ OECD แต่ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) เท่านั้น (ภักดี โพธิศิริ, 2550)

11. ประเทศนิวซีแลนด์มีปัญหาคอร์รัปชันน้อย เนื่องจากภาคประชาสังคมพบว่า มีภูมิทัศน์สื่อที่อิสระและหลากหลาย โดยมีสาขาอิสระจำนวนมากในการดำเนินการโดยไม่มีแรงกดดันจากรัฐบาล ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีเสรีภาพในการพูดและเสรีภาพในการชุมนุมและสมาคม และรัฐบาลเคารพสิทธิเหล่านี้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งภาคประชาสังคมมีความกระตือรือร้นต่อสถาบันต่อต้านการคอร์รัปชัน เช่น กระทรวงยุติธรรมและสำนักงานการทุจริตที่จริงจังและเป็นอิสระที่ได้ร่วมมือกับภาคประชาสังคม (ภักดี โพธิศิริ, 2550) อีกทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลงบประมาณและการใช้จ่ายของรัฐได้ คนที่อยู่ในอำนาจและอยู่ในตำแหน่งมีความซื่อตรงสูง (integrity) ระบบยุติธรรมมีมาตรฐานเดียวไม่ว่าจะจนหรือรวย (บัณฑิต นิจถาวร, 2561)

12. ประเทศนิวซีแลนด์นับเป็นประเทศที่มีระบบรัฐที่โปร่งใส และมีมาตรฐานสูงตามมาตรฐานของกลุ่มประเทศพัฒนา OECD และธนาคารโลก เป็นประเทศที่มีความสะดวกต่อการทำธุรกิจ และมีความน่าลงทุน (New Zealand Ranked 2nd: World Bank Ease of Doing Business Report) (ภักดี โพธิศิริ, 2550)

13. ประเทศนิวซีแลนด์เป็นระบบการเมืองที่ดีที่สุดระบบหนึ่งของโลก เป็นระบบประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถออกเสียงลงคะแนนเลือกทั้งผู้แทนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เขต และเลือกพรรคที่ตนอยากให้เป็นรัฐบาลไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนจะเลือกได้ทั้ง ส.ส. ที่จะเป็นผู้แทนของตนในพื้นที่ และพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ตนเองสนับสนุน ระบบดังกล่าวทำให้ ส.ส. ที่เข้าไปนั่งในสภา

ผู้แทนราษฎรจะมีที่มา 2 แบบ คือ เป็น ส.ส. เขต หรือเป็น ส.ส. พรรค ไม่มี ส.ส. บัญชีรายชื่อที่มีสภาผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียว ไม่มีสภาสูงหรือวุฒิสภา ทำให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นศูนย์อำนาจเดียวของประเทศ ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีความรับผิดชอบโดยตรงต่อนโยบายและการออกกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่มีวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งเข้ามายุ่งเกี่ยวกับที่จะทำให้การทำงานของสภาช้าหรือติดขัด (บัณฑิต นิจถาวร, 2561)

14. ประเทศนิวซีแลนด์มีจุดเด่นมาก คือ เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในเรื่องความเป็นธรรมและสิทธิมนุษยชน มีระบบราชการที่ทำงานบนพื้นฐานของความสามารถ (Merit-Based) มีระบบการตรวจสอบ (Audit) ที่เข้มแข็ง มีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และประชากรมีมาตรฐานการศึกษาดี สิ่งเหล่านี้คือ ลักษณะของสังคมที่ประเทศนิวซีแลนด์มี ที่มีผลไปสู่พฤติกรรมที่ดีของคนในสังคม และคุณภาพของระบบการเมืองของประเทศ (บัณฑิต นิจถาวร, 2561)

15. ประเทศนิวซีแลนด์มีเป้าหมายของความเป็นอยู่ที่ดี คือ ทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทำให้ประชาชนสามารถมีชีวิตได้อย่างที่ต้องการ โดยรัฐบาลช่วยสร้างโอกาสสร้างความสามารถ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสามารถบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ของชีวิตได้ และมีส่วนร่วมที่จะทำให้ชีวิตคนอื่น ๆ ดีขึ้นไปพร้อม ๆ กัน เป็นเป้าหมายของการทำนโยบายที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้งในบทบาทหน้าที่ของนักการเมือง ภายใต้แนวคิดดังกล่าว นโยบายสาธารณะของรัฐบาลนิวซีแลนด์จึงมุ่งเน้นการลงทุน 4 ประเภทให้เป็นตัวขับเคลื่อนความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ประกอบด้วย 1) ทุนการเงิน (Financial Capital) ซึ่งรวมถึงความมั่งคั่ง บ้านที่อยู่อาศัย และคุณภาพของสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จะเป็นฐานของการสร้างรายได้ การบริโภค และการเก็บออมของประชาชน 2) ทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งรวมถึงทักษะ ความสามารถ และสุขภาพพลานามัย ที่จะนำไปสู่การมีงานทำ นวัตกรรม และคุณภาพชีวิต 3) ทุนสังคม (Social Capital) ซึ่งหมายถึง ความเข้มแข็งของสถาบันสังคม ความไว้วางใจ อีสรภาพ และความปลอดภัย และ 4) ทุนธรรมชาติ (Natural Capital) ซึ่งหมายถึง คุณภาพของอากาศ น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนของชุมชนและประเทศ เป็นทุน 4 ด้านที่นโยบายสาธารณะของประเทศนิวซีแลนด์ที่มุ่งสร้างและรักษาให้เติบโต เพื่อเป็นฐานให้มาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนนิวซีแลนด์เพิ่มสูงขึ้น จึงนำไปสู่ความกินดีอยู่ดีของประชาชนที่ดีขึ้นต่อเนื่อง (บัณฑิต นิจถาวร, 2561)

16. ประเทศนิวซีแลนด์มีคุณภาพของการทำนโยบายที่เป็นจุดเด่นของรัฐบาล คือ การมีนโยบายสาธารณะที่ต้องการเป็นประเทศแรกๆ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชน (Well-Being) ไม่ใช่แค่การเติบโตของเศรษฐกิจ ในระบบเศรษฐกิจที่มีความบกพร่องเชิงโครงสร้าง และมีความไม่ยุติธรรมมาก การเติบโตของเศรษฐกิจจะไม่นำไปสู่คุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนอย่างทั่วถึง (บัณฑิต นิจถาวร, 2561)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ความสำเร็จของประเทศนิวซีแลนด์กับการต่อต้านการทุจริตและการส่งเสริมความโปร่งใส อาจเป็นสิ่งที่มิอาจเปรียบเทียบได้โดยตรงกับประเทศไทย ทั้งนี้ เพราะความแตกต่างในเรื่องพื้นฐานของคน และพัฒนาการในมิติต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ แต่มีบางส่วนที่เป็นการดำเนินการในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นเชิงบวกเกี่ยวกับการส่งเสริมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การกำหนด ขั้นตอนภาครัฐที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ การสร้างความเป็นมืออาชีพของข้าราชการ เห็นได้ว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญมาก โดยส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือ คนไทยส่วนใหญ่มองเพียงแต่เปลือกนอกของคน มักนิยมยกย่องคนที่มีฐานะทางทรัพย์สิน มีอำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดยละเลยเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มักจะเห็นดีเห็นงามไปกับอำนาจ และผลประโยชน์ที่ตนเองและพวกพ้องจะได้รับ โดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี โดยผลกระทบจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม นี้ ส่งผลร้ายต่อสังคมส่วนรวม ภาคเอกชนเองก็มีส่วนสำคัญในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการทุจริตเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจเช่นกัน การขาดคุณธรรม จริยธรรม ในภาคเอกชนก็มีอยู่จำนวนมากไม่น้อยไปกว่าภาคการเมือง หรือภาครัฐ มีการให้สินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการและธุรกิจ สัญญาสัมปทาน และการบริจจาคเงินทุนแก่พรรคการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง หรือทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งในยุคทุนนิยมนี้ยังเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้นเป็นทวีคูณ แม้รัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ จะดีเพียงไร มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ หากคนจำนวนมากในสังคมยังไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดี ก็ยากที่จะป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน การศึกษา การสร้างธรรมาภิบาล การปลูกจิตสำนึก การสร้างเครือข่ายในทุก ๆ ภาคส่วน จำเป็นต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายต้องควบคู่ไปกับการส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะนำมาซึ่งการลงโทษทางกฎหมายควบคู่ไปกับการลงโทษทางสังคม การเกลียดชังผู้ทุจริต เอารัดเอาเปรียบสังคม การเป็นหูเป็นตาให้กับส่วนรวม ร่วมเป็นเครือข่าย และหุ้นส่วนของสังคมที่ดี

จัดทำโดย

นายโชคสุข กรกิตติชัย

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

โทร 0 2244 2060 โทรสาร 0 2244 2058

Email : sapagroup01@gmail.com

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมอเมริกาและแปซิฟิก. (3 มีนาคม 2563). **นิวซีแลนด์ (New Zealand)**. สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://www.mfa.go.th/th/country/NZ?page=5d5bcb3915e39c3060006814&menu=5d5bd3c715e39c306002a87c>
- บัณฑิต นิฉถาวร. (12 มีนาคม 2561). มองการเมืองไทย มองนิวซีแลนด์. **กรุงเทพธุรกิจออนไลน์**. สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/644127>
- ภัคดี โพธิศิริ. (2550). **ความสำเร็จของนิวซีแลนด์กับการต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใส**. สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก https://www.nacc.go.th/download/article/doc_info37.pdf
- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน. (6 พฤศจิกายน 2557). **รู้จักนิวซีแลนด์**. สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <http://www.thaiembassy.org/wellington/contents/files/business-20141107-053202-366627.pdf>
- สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ. (16 กุมภาพันธ์ 2563). **นิวซีแลนด์ (New Zealand)**. สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <http://almanac.nia.go.th/page/76>

ภาษาต่างประเทศ

- Independent Police Complaints Authority: IPCA. (2017). **Our people**. Retrieved January 26, 2021 from <https://www.ipca.govt.nz/Site/about-us/Our-People.aspx>
- International Anti-Corruption Coordination Centre**. (2019). Retrieved January 26, 2021 from <https://www.police.govt.nz/about-us/programmes-and-initiatives/international-anti-corruption-coordination-centre>
- Mission of New Zealand Police**. (2019). Retrieved January 26, 2021 from <https://www.police.govt.nz/about-us/nz-police/overview>
- New Zealand Corruption Report**. (2016). Retrieved January 26, 2021 from <https://www.ganintegrity.com/portal/country-profiles/new-zealand/>
- New Zealand Population (Live)**. (2021). Retrieved January 26, 2021 from <https://www.worldometers.info/demographics/new-zealand-demographics/>
- Principles of New Zealand Police**. (2019). Retrieved January 26, 2021 from <https://www.police.govt.nz/about-us/nz-police/overview>

Region of New Zealand. (2015). Retrieved January 26, 2021 from <http://www.statoids.com/unz.html>

SFO serious fraud office. (2021). **Who we work with.** Retrieved January 26, 2021 from

<https://www.sfo.govt.nz/who-we-work-with>

Transparency International. (2020). **Corruption perceptions index 2019.** Retrieved January 26, 2021

from <https://www.transparency.org/cpi2019>

Vision of New Zealand Police. (2019). Retrieved January 26, 2021 from

<https://www.police.govt.nz/about-us/nz-police/overview>

ภาพอ้างอิง

ธงชาติประเทศนิวซีแลนด์ สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://www.planeta.com/new-zealand-2020/>

ตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission: SSC) สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://ssc.govt.nz/our-work/better-public-services/>

ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานตำรวจนิวซีแลนด์ สืบค้น 26 มกราคม 2564

จาก <https://www.police.govt.nz/about-us/nz-police/overview>

ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานรับเรื่องร้องเรียนตำรวจ (Independent Police Complaints Authority: IPCA) สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://www.ipca.govt.nz/>

ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานการฉ้อโกงที่ร้ายแรง (The Serious Fraud Office: SFO) สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://www.sfo.govt.nz/>

โครงสร้างของคณะกรรมการบริการภาครัฐ (State Service Commission) สืบค้น 26 มกราคม 2564 จาก <https://ssc.govt.nz/about-us/organisational-structure/>